

или је недостајала ријеч означена су са три тачке у угластој загради. Ако је реченица била нејасна у угластој загради је додавана неопходна ријеч, ради лакшег разумијевања текста. Текст извјештаја прати садржајан и зналачки урађен критички апарат. Консултована ја релевантна историјска литература (домаћа и страна), архивска грађа фондова и збирки Архива Југославије и лист *Политика*. Новост представља коришћење интернет издања и упућивање на веб адресе. Обје књиге садрже близу 1.200 напомена (фуснота).

Оба тома *Извештаја*, који чине јединствену цјелину, садрже сабрану и научно обрађену архивску грађу из области спољне политике, намијењену првенствено историчарима, заинтересованим за упознавање и изучавање спољне политике и међународног положаја Краљевине Југославије. Структурално се састоје од: *Увода*, односно *Предговора*, *Напомене приређивача*, *Извештаја Министарства иностраних послова Краљевине Југославије*, *Индекса (Именски и Географски)*, *Извора и литературе (I Извори Архива Југославије, II Литература, III Интернет издања)* и *Садржаја*. ■

Бојан Стојнић

Обилежјаванје 60 godina arhivске službe u Bosni i Hercegovini (1947-2007)

U decembru 2007. godine navršilo se 60 godina od kad je Vlada NRBiH donijela uredbu o osnivanju Državnog arhiva Bosne i Hercegovine koja je stupila na snagu 12. decembra 1947. Ovaj datum je i početak organizirane arhivске službe u Bosni i Hercegovini, jer su ubrzo nakon Državnog arhiva osnovani i gradski arhivi. Arhiv Bosne i Hercegovine i Arhivističko udruženje Bosne i Hercegovine i pored brojnih problema tokom 2007. godine organizirali su nekoliko značajnih kulturnih manifestacija kojima su obilježili 60-tu godišnjicu arhivске službe. Obilježavanje je počelo krajem 2006. godine održavanjem Prvog kongresa arhivista Bosne i Hercegovine. Na Kongresu su naznačeni glavni problemi bosanskohercegovačke arhivске službe i utvrđene smjernice budućeg djelovanja. Zadane teme za učesnike Kongresa su bile:

- stanje i perspektive razvoja arhivске službe u Bosni i Hercegovini;
 - strategija i zakonska regulativa u pristupu arhivima, slobodi informacija i zaštiti podataka.
-

Prva tema je obrađena u nekoliko referata koji su se odnosili na arhivske fondove i zbirke i obradu arhivske građe u Bosni i Hercegovini, zaštitu i nadzor građe u nastajanju, a druga je tretirala arhive u savremenom okruženju - arhivsko zakonodavstvo i obrazovanje arhivskih radnika.

Svi referati i saopćenja su objavljeni u Zborniku radova u izdanju Arhiva Bosne i Hercegovine i Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine. Želja izdavača je bila da ovaj Prvi kongres bosanskohercegovačkih arhivista, koji je bio značajan iskorak naše arhivističke zajednice, na ovaj način ostane trajan svjedok napora generacije arhivskih djelatnika da arhivskoj službi vrate „stari sjaj“.

Početak 2007. u izdanju Arhiva Bosne i Hercegovine objavljeni su Sabrani radovi Kasima Isovića, prvog arhivskog savjetnika u bosanskohercegovačkoj arhivistici koji je, kako svojim radom u Arhivu Bosne i Hercegovine, tako i brojnim stručnim radovima iz arhivske struke i historije ostavio trajan trag. Kasim Isović je svojim radom ostavio dubok trag u našoj arhivskoj struci, pa je Arhiv Bosne i Hercegovine ovim izdanjem sabranih radova želio potvrditi vrijednost i značaj ljudi u arhivskim poslovima. Radovi koje je Isović tokom svog radnog vijeka objavljivao u raznim časopisima (ukupno 53 rada) sabrani su u jednu knjigu.

Arhiv Bosne i Hercegovine je povodom obilježavanja obljetnice objavio Spomenicu u kojoj su opisani svi problemi, ali i dostignuća ove značajne institucije. Također je sa zakašnjenjem od tri godine objavljen dvobroj *Glasnik arhiva i Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine XXXVIII*, 2002-2003. godine.

Arhivska građa ima svojstvo spomenika kulture, status koji joj je određen propisima u zakonu. O tome nam najbolju sliku daje *Zbornik arhivskih propisa* objavljenih u Bosni i Hercegovini od 1947 do 2007. godine. Zbornik je rezultat dugotrajnog rada na prikupljanju, sistematiziranju i uobličavanju u zbirku svih propisa od početka organizirane arhivske djelatnosti do danas. Na jednom mjestu su sabrani propisi o arhivskoj građi i arhivima od Uredbe o Državnom arhivu iz 1947. godine pa sve do najnovijih zakonskih i podzakonskih pojedinačnih akata. Arhivska i registraturska građa, s obzirom na svoj poseban značaj za državu i društvo, uvijek se stavljala u poseban pravni režim sa ciljem da bude zaštićena.

Izlaganje arhivske građe na izložbama spada u djelokrug rada svake arhivske ustanove. Već je uobičajeno da arhivi u povodu obilježavanja svojih obljetnica pripreme tematske izložbe u želji da široj javnosti pokažu bogatstva koja čuvaju u svojim depoima. U povodu obilježavanja 60 godina arhivske službe Bosne i Hercegovine, Arhiv BiH je priredio izložbu koja je imala tri manje cjeline: 60 godina Arhiva BiH (1947-2007), Bosna i Hercegovina u različitim državnim okvirima (od srednjovjekovne Bosne do 1995. i Dejtonskog sporazuma) i u trećoj cjelini su izloženi važniji dokumenti iz različitih arhivskih fondova i starija izdanja vrijednih knjiga iz Bi-

biblioteke Arhiva BiH koja posjeduje bogat fond historiografskih knjiga i bosansko-hercegovačke periodike.

Izložbom “60 godina Arhiva Bosne i Hercegovine” ispunjena je obavezom da se na malom broju panoa predstavi 60 godina rada, sadržaja i ljubav onih koji su, u skromnim materijalnim uvjetima, brižljivo, pedantno i profesionalno odgovorno radili svoj “privigelirani” arhivski posao.

Za 60 godina trajanja Arhiv je prošao kroz razna i nepredvidiva iskušenja. Osnovan sa zadatkom da se bavi prikupljanjem, sređivanjem, obradom i zaštitom arhivske građe, kao pisanog spomenika naše prošlosti i da bude nezaobilazna adresa za njeno osvjetljavanje pa i razumijevanje, Arhiv je uspio da u proteklom periodu veliki dio zadataka ispuni. Ono što se sa panoa izložbe očitivalo i bez statističkih podataka o fondovima, zbirkama i pojedinačnim vrijednostima je činjenica da je Arhiv najsigurniji svjedok i čuvar historije. Obilježavanje 60-te godišnjice arhivske službe to je najbolje pokazalo. ■

Mina Kujović

*K. und k. pošta u Bosni i Hercegovini 1878-1918: Historijski muzej BiH,
Sarajevo, 4-14. 9. 2008.*

U organizaciji Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine i Grada Sarajeva te uz pomoć Ambasade Republike Austrije u Bosni i Hercegovini, u Sarajevu je postavljena izložba “K. und k. pošta u Bosni i Hercegovini” u čast obilježavanja 130 godina početka rada prve austrijske pošte u Bosni i Hercegovini. Izložba u svojoj osnovi, osim filatelističke, prikazuje i fragmente poštanske povijesti Bosne i Hercegovine, a autor izložbe Berislav Sekelj potpisuje i nedavno objavljenu knjigu čija je tematika poštanska povijest Bosne i Hercegovine.¹

¹ Berislav Sekelj. Priručnik i katalog “Postanska povijest Bosne i Hercegovine 1878-1918” Handbuch und Katalog “Postgeschichte Bosnien und Herzegowina 1878-1918 Handbook and Catalogue “Postal History Bosnia and Herzegovina 1878-1918”. Zagreb: Vlastita naklada, 2005.
